

NOTE

OCROTIREA PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL — O ÎNDATORIRE PATRIOTICĂ

Ion Suceavă

În Republica Socialistă România, partidul și statul acordă o deosebită atenție ocrotirii bunurilor și valorilor ce aparțin patrimoniului cultural național — Legea 63/1974 fiind un document reprezentativ în acest sens ce reflectă pe deplin prețuirea ce se acordă trecutului spiritual al poporului nostru.

Aparținînd întregului popor, prin valoarea și semnificația lor social-culturală, bunurile din patrimoniul cultural național sînt ocrotite și conservate, folosite în interesul întregii națiuni. Ocupînd un loc aparte în cadrul avuției materiale și spirituale a societății noastre, în activitatea de lărgire a orizontului de cunoaștere și de formare a conștiinței socialiste a poporului — identificarea, evidența, păstrarea, conservarea, valorificarea științifică și punerea în circuit public a bunurilor aparținînd patrimoniului cultural-național, este reglementată prin legea menționată mai sus.

Constituirea, ocrotirea, cercetarea și punerea în circuit public a patrimoniului cultural național reprezintă o îndatorire patriotică pentru orice cetățean, indiferent de vîrstă. Statul stimulează și recompensează pe cei care contribuie la constituirea și dezvoltarea patrimoniului cultural național, prin premii, distincții, popularizarea numelui donatorilor etc.

Cetățenii pot contribui la ocrotirea patrimoniului cultural național prin :

— declararea bunurilor culturale din categoriile prevăzute de lege, la Oficiul județean pentru patrimoniul cultural-național ;

— îndemnarea altor deținători de astfel de bunuri, rude sau cunoscuți, să le declare, în conformitate cu prevederile legale ;

— intervenție imediată, direct sau sesizînd prompt organele de specialitate sau pe cele de miliție, ori de cîte ori sesizează cazuri de înstrăinare sau deteriorare a bunurilor culturale sau alte aspecte de încălcarea legii ;

— predarea în termen de 24 ore de la descoperire oficiului pentru patrimoniul cultural național sau comitetului executiv al consiliului popular al localității unde s-a făcut descoperirea, toate piesele arheologice apărute întîmplător, cunoscînd că efectuarea săpăturilor arheologice nu este permisă decît instituțiilor de specialitate ;

— a refuza să înstrăineze bunurile culturale pe care le deține, fără avizul oficiului județean pentru patrimoniul cultural național ;

— a păstra cu grijă monumentele istorice și de arhitectură, celelalte bunuri culturale, a evita deteriorarea lor, contribuind la lucrările

de conservare și restaurare inițiate de forurile competente ;

— demascarea celor care degradează sau distrug valorile culturale, pe traficanții de bunuri culturale, urmăriți și pedepsiți de lege.

O sarcină deosebită a factorilor cu atribuții pe linia Legii nr. 63/1974 o constituie coordonarea unitară a activității de evidență, pază, păstrare, conservare și folosire a bunurilor din patrimoniul cultural național, inclusiv a monumentelor istorice și de artă.

Legea, precizează că aceste bunuri sînt supuse regimului de păstrare, conservare, valorificare științifică și punere în circuit public pentru toate categoriile de deținători.

Conservarea bunurilor din patrimoniul cultural național include ansamblul activităților menite să asigure condițiile cerute de păstrarea îndelungată a bunurilor, indiferent de locul și circumstanțele în care se află acestea. Deținătorii de bunuri din patrimoniul cultural național — persoane fizice, culte religioase sau organizații obștești — care nu îndeplinesc condițiile de conservare, pază și folosire prevăzute de lege, sînt obligați să le încredințeze în custodie statului.

Numeroși colecționari, persoane fizice și alte categorii de deținători de bunuri, înțelegînd bine sensul legii ocrotirii patrimoniului cultural național, s-au achitat prompt de obligația lor elementară de a declara bunurile pe care le dețin, apelînd astfel la protecția legii și luînd totodată măsuri pentru asigurarea condițiilor de conservare și securitate, indicate de lege.

Mai sînt însă deținători de bunuri culturale — mai ales instituții (școlii, cămine culturale) — care nu au luat măsuri de declarare și asigurare a unei bune conservări, precum și de pază a obiectelor aflate în colecțiile lor muzeale.

Numeroase cazuri de deteriorare a icoanelor, cărților vechi s-au constatat la parohiile cultelor religioase, datorită depozitării lor în poduri sau dulapuri necorespunzătoare.

O categorie numeroasă de bunuri aparținînd patrimoniului cultural național o reprezintă, în județul Dimbovița, monumentele istorice, de arhitectură, de artă și memoriale, precum și zonele de interes istoric și ansamblurile de arhitectură. Legea, prevede obligații exprese pentru proprietarii și beneficiarii acestor monumente : întreținerea corespunzătoare prin efectuarea la timp a reparațiilor la clădiri, interdicția de a executa lucrări de construcții fără avizul instituțiilor de specialitate, de a asigura o folosință corespunzătoare valorii monumentului.

Pentru restaurarea monumentelor de importanță deosebită pentru istoria și cultura noastră, statul face mari eforturi bănești.

Numai în județul Dimbovița s-au restaurat în ultimul deceniu ansambluri de monumente, ca : Stelea, Curtea Domnească din Tirgoviște, Curtea Domnească de la Potlogi, Minăstirea Dealu, Casa atelier Gheorghe Petrașcu, Casa atelier Gabriel Popescu etc. Aceeași grijă trebuie acordată și monumentelor de arhitectură populară și memoriale aflate în folosința persoanelor fizice sau a instituțiilor și întreprinderilor.

Este de datoria tuturor deținătorilor de bunuri cultural-artistice, a tuturor cetățenilor să vegheze la păstrarea lor intactă, pentru viitorime, pentru că ele aparțin patrimoniului cultural al întregii umanități.